

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Leusden
T.a.v.
Postbus 150
3830 AD Leusden

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
7443913

Onze referentie
1329743

Datum 13 februari 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam	Tuinmuur
Adres	Trekerweg 13
Postcode/plaats	3832RS Leusden
Gemeente/provincie	Leusden; Utrecht;
Monumentnummer	512212

Geacht college,

Op 22 december 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument. U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Documenteren van de huidige situatie, inclusief bouwsporen, voorafgaand aan de werkzaamheden;
- Neem de tuinmuur op in de onderhoudscyclus van het landgoed;
- Gebruik de Cultuurhistorische Atlas als onderlegger voor de inrichting van de moestuin/ boomgaard.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor de restauratie van de historische tuinmuur en aanleg van een moestuin/ boomgaard op landgoed Den Treek te Leusden.

Motivering

De tuinmuur op landgoed Den Treek te Leusden verkeert al geruime tijd in zeer slechte staat. De eigenaar is nu voornemens om deze te restaureren.

Op 18 oktober 2022 heeft een bezoek aan de tuinmuur plaatsgevonden. Hierbij waren de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), de vertegenwoordigers van rentmeesterkantoor 't Schoutenhuis en de door hen benaderde partij voor herstel Van Milt Restaurateurs aanwezig. Tijdens de technische beoordeling van de tuinmuur bleek dat de buitenste delen, ondanks scheefstand en schades aan het baksteen, en de leg- en voegmortel herstelbaar is. Het middelste stuk muur is echter in een slechtere conditie. Ter plekke is besproken dat door een constructeur bepaald dient te worden of de muur in de huidige staat te handhaven is.

Het is erg prettig dat dit advies is opgevolgd en dat op basis van de constructieve bevindingen een aangepast restauratieplan is opgesteld. Het huidige voorstel betreft een terughoudende restauratieve aanpak voor de beide uiteinden van de muur en een meer ingrijpende aanpak van het middendeel. De beide uiteinden zullen blijven staan en gerestaureerd worden en het middendeel zal opnieuw opgetrokken worden met hergebruik van de bestaande stenen. Ik kan mij vinden in dit voorstel en adviseer hier dan ook positief over. Echter verbind ik hieraan de voorwaarde dat voordat delen van de tuinmuur gedemonteerd worden, de huidige situatie goed gedocumenteerd wordt. Tijdens het bezoek (d.d. 18 oktober 2022) bleek dat verschillende bouwsporen nog zichtbaar zijn, zoals de locatie van een oude deur. Tevens zijn aan de achterzijde nog diverse smeedijzeren beugels aanwezig, mogelijk ten behoeve van een zonweringsysteem. Ook deze bouwsporen dienen voorafgaand aan de werkzaamheden goed gedocumenteerd te worden en terug te komen in de herstelde tuinmuur. Tot slot adviseer ik om de tuinmuur op te nemen in de onderhoudscyclus van landgoed Den Treek.

Om de tuinmuur meer een onderdeel van de beleving van het landgoed uit te laten maken wordt voorgesteld om het terrein voor de muur hier de functie van moestuin/ boomgaard te geven. Deze functie is volledig in lijn bij het oorspronkelijk gebruik. Tevens komt hiermee ook de muur en deze plek weer tot leven en krijgt deze een nieuwe levensfase. Ik ben dan ook positief over dit voorstel.

Ik adviseer de Cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht als inspiratie te gebruiken bij de inrichting van de moestuin. In deze atlas is de situatie van voor de ruilverkaveling te zien. De moestuin leek oorspronkelijk verdeeld in een kleiner perceel dat aan de noordzijde begrensd was door een muur bestemd voor fruit en een groter perceel aan de zuidzijde voor andere gewassen. Ten behoeve van de instandhouding van de tuinmuur zal het overdadig aanwezig groen hierbij echter in toom gehouden moeten worden. De wortels van de klimplanten en andere vegetatie houden vocht vast. In natte en koude periodes kan het metselwerk niet goed drogen waardoor nieuwe schade kan ontstaan door een versnelde degeneratie en vorst. Kortom: ik ben positief over de realisatie van een moestuin/ boomgaard onder de voorwaarde dat de cultuurhistorie leidend is voor de inrichting hiervan en dat nieuwe schade aan de muur voorkomen wordt.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,